

Revival verpleegkunde | 6% meer eerstejaars in opleiding voor knelpuntberoep nummer 1 - Zin in een zinvolle job

Jongeren willen weer verpleegkundige worden - hét knelpuntberoep in Vlaanderen. Het aantal eerstejaars is dit academiejaar gestegen met 6 procent. En er zijn ook weer meer 18-jarigen die meteen voor verpleegkunde kiezen. We slagen erin ook jonge mensen met goesting naar onze sector te leiden, zegt de Vlaamse zorgambassadeur.

Dit academiejaar hebben 2.511 studenten de bachelor-opleiding verpleegkunde aangevat. In 2022 waren er dat 2.369. Er is dus een groei met 5,99%. Alle Vlaamse hogescholen merken de positieve tendens. Meer studenten kiezen opnieuw voor verpleegkunde, klonk het aan het begin van het academiejaar al bij Howest. UCLL Leuven ziet een stijging van 20 procent bij de eerstejaars, Odisee Aalst en Erasmus Brussel zelfs 25 procent. Ook andere richtingen in de gezondheidszorg hebben de wind in de zeilen. Het aantal inschrijvingen bij logopedie en audiologie stijgt met 9,87%, bij voeding- en dieetkunde met 7,45% en bij vroedkunde met 9,13%.

Zonder omweg

Niet alleen het totale aantal eerstejaars stijgt, er hebben zich ook 4,75% meer zogenaamde 'generatiestudenten' ingeschreven (1.676 tegenover 1.600 een jaar eerder). Dat zijn studenten die na het secundair meteen voor verpleegkunde kiezen, zonder nog eerst een omweg te maken. De anderen zijn zij-instromers. Het geeft aan dat we erin slagen ook jonge mensen met goesting naar onze sector te leiden, zegt Candice De Windt, de Vlaamse Zorg- en Welzijnsambassadeur.

Intussen blijft het totale aantal studenten verpleegkunde over de vier studie jaren samen afnemen. Er volgen nu 7.712 studenten de opleiding verpleegkunde, dat is het laagste aantal in vijf jaar. In het academiejaar 2021-2022 telde de opleiding nog 8.217 studenten. Dat hogere aantal was toen het gevolg van de pandemie, die veel jongeren aanzette om verpleegkunde te gaan studeren. De daling is bijzonder slecht nieuws voor de toekomst van de gezondheidszorg in Vlaanderen. In die (nabije) toekomst zien we een grote pensioneringsgolf bij verpleegkundigen aankomen en tegelijk een groeiende zorgnood door de vergrijzing, zegt Vlaams Parlementslid Jeremie Vaneeckhout (Groen). Hij maant de Vlaamse regering aan om de opleiding aantrekkelijker te maken.

Gezien de uitdagingen die er zijn en de 'war for talent' mag het altijd meer zijn, zegt Candice De Windt. En inderdaad, als je naar de globaliteit kijkt, dan is het totale aantal studenten verpleegkunde gedaald. Maar dat komt doordat er in 2022 een sterke daling van de instroom was (-16%). Dit jaar is er weer een stijging, maar uiteraard kan die de daling van 2022 niet opeens goedmaken.

Voldoende stageplaatsen

In de hogescholen wordt ook tevreden gereageerd op de stijging. We zijn op de goede weg en natuurlijk mag de stijging zich voortzetten, maar niet tot in het oneindige. We moeten ook de capaciteit hebben om al die studenten te kunnen opvangen en voldoende plaatsen om hen stage te laten lopen, klinkt het. Bijna duizend verpleegkundestudenten zijn ouder dan 35 jaar, terwijl 5.381 jonger zijn dan 25. Naast de focus op zij-instromers moet er ook aandacht voor zijn om onze opleiding tot verpleegkundige bekender én aantrekkelijker te maken voor de studiekeizer na het secundair onderwijs. Een goede leeftijdmix in de opleiding én het werkveld is altijd een plus. Zij-instromers zijn een belangrijke 'bron' van werving, maar we mogen zeker niet die klassieke studiekeizer uit het oog verliezen.

2.106 vacatures niet ingevuld

In de lijst van knelpuntberoepen van 2023 staat verpleegkundige nog steeds onbetwist op nummer één. De VDAB ontving tussen januari en december vorig jaar 10.794 vacatures. Daarvan waren er op het eind van het jaar 2.106 niet ingevuld. (PhG)

Maxim Feys (18) uit Tienen UCLL Leuven - Geïnspireerd door mama én 'Grey's Anatomy'

Eerst wou hij economie gaan studeren, of mekaniker worden, maar in het derde middelbaar begon Maxim na te denken over een andere richting. Mijn mama is vroedvrouw en als ik haar hoorde vertellen, leek de zorg wel iets voor mij. Ik keek ook graag naar series als 'Grey's Anatomy' en 'The Resident'. Die hebben me geïnspireerd, vertelt Maxim. Ik heb eerst getwijfeld over geneeskunde, maar ik wil meer focussen op de totale zorg: niet alleen het medische, ook het mentale en sociale.

Maxim heeft geen spijt van zijn keuze. Het is best wel zwaar, maar je haalt er heel veel voldoening uit. Alles wat je leert, kan je in de praktijk toepassen. De lesgevers doen ook hun best om de cursussen zo interessant mogelijk te maken. Je merkt dat ook aan de studenten die de opleiding volgen: ze zijn echt geïnteresseerd en willen er honderd procent voor gaan. Veel jongeren beseffen ook dat verpleegkundigen nodig zijn. Door corona zijn ze gaan inzien dat het een knelpuntberoep is. Voor corona hadden velen dat besef niet. Dat de opleiding nu vier jaar duurt, is geen bezwaar voor Maxim. Je zit ook niet de hele tijd achter de boeken, er is veel stage vanaf het tweede jaar. Daar kijk ik echt naar uit.

Kim Martens (50) uit Gent HOGENT - In de jaren tot mijn pensioen wil ik voldoening halen uit job

Ik heb dertig jaar lang administratieve jobs gehad. Op het eind had ik totaal geen gevoel van voldoening meer. Ik moet nog tot mijn 67ste werken en ik wil die jaren zinvol besteden, zegt moeder van twee kinderen Kim over haar keuze om op haar 50ste aan de opleiding verpleegkunde te beginnen. Dat er nu meer eerstejaars zijn, komt doordat mensen die al een job hebben, beginnen na te denken over de zin ervan. 'Wat doe ik hier?' Dat gevoel.

In haar laatste job als medisch secretaresse kreeg Kim de smaak te pakken. Je voelt dat je gewaardeerd wordt door de patiënten, zegt ze. Ze werd geselecteerd voor het project #kiesvoordezorg dat werknemers uit andere sectoren de kans biedt om een betaald opleidingstraject te volgen. Ik krijg een volwaardig loon, maar in de grote vakantie moet ik wel gaan werken in een zorginstelling. Het voordeel van mijn leeftijd is dat de kinderen de deur uit zijn. De eerste stage, in het ziekenhuis Sint-Lukas, zit erop en dat was echt dé bevestiging dat ik de juiste beslissing heb genomen. De leerstof is best pittig, maar boeiend, vindt Kim, en tegen het blokken zelf ziet ze niet op. Ik kan wel tien uur doordoen. En tussen twee examens door ga ik lopen: het hoofd leegmaken en zuurstof in de hersenen laten.

Patsy Lonbois (23) uit Alsemberg Erasmushogeschool Brussel - Wil ik afleiding tijdens het blokken, dan ga ik naar mijn zoontjes

Een droom die eindelijk werkelijkheid zou worden: dat is de reden waarom Patsy op haar 23ste verpleegkunde is gaan studeren. Ik wilde na het middelbaar al met verpleegkunde beginnen. Maar ik heb onverwacht mijn zoontje gekregen. Ik ben dan in een rusthuis gaan werken als zorgkundige. Vorig jaar heb ik het plan dat ik had opgeborgen weer naar boven gehaald en heb ik me ingeschreven. Patsy heeft intussen twee zonen, van 2,5 en 5 jaar, en dat maakt het studeren er niet eenvoudiger op. Ik heb het eerst met mijn ouders besproken, hen gevraagd of ik het wel zou doen. Zij hebben me aangespoord om ervoor te gaan en mijn droom waar te maken. Ik kan mijn zoontjes nu ook naar hen brengen als ik naar de les moet en ik kan ook op mijn partner rekenen.

Patsy zet de zorg voor haar kinderen op de eerste plaats, maar vindt haar studies ook belangrijk. Als ik examen heb, studeer ik boven aan mijn bureau. Mijn zoontjes bezorgen me de nodige afleiding tijdens de pauzes. Vier jaar is wel lang natuurlijk, en eerst schrok me dat ook af. Ik begreep het niet goed: ze zoeken zoveel verpleegkundigen en dan maken ze de opleiding nog een jaar langer. Maar uiteindelijk: wat is nu één jaartje extra?

